

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliorvm Omnivm Generalivm Et Provincialivm Collectio Regia

Ab anno CCCXIV. ad annum CCCXLVI.

Parisiis, 1644

Canones Concilii Ancyрани, Ex interpretatione Isidori Mercatoris.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15072

malefica, aut expiandi causa, sub regula quinquennii iaceant, secundum gradus pœnitentiæ definitos.

XXIV.

Quidam sponsam habens, sororem eius violavit, & grauidam reddidit; postmodum desponsatam sibi duxit uxorem: illa vero quæ corrupta est, laqueo se peremit. Hi qui fuerunt conscii, post decennem satisfactionem iussi sunt suscipi, secundum gradus pœnitentiæ constitutos.

CANONES
CONCILII ANCYRANI,

Ex interpretatione Isidori Mercatoris.

TITVLI CANONVM.

I. De presbyteris lapsis in persecutione.	XII. De his qui ante baptismum sacrificauerunt idolis.
II. De diaconibus qui immolauerunt.	XIII. De Chorepiscopis, & eorum potestate & auctoritate.
III. De clericis siue laicis, quorum manus alii cum iniuria super idolorum sacrificia posuerunt.	XIV. De presbyteris a carnibus se abstinentibus.
IV. De his qui in templis idolorum cœnauerunt.	XV. Non debere presbyteros Ecclesiastica iura vendere: vel de rebus Ecclesiasticis eo tempore distractis, quo ipsa Ecclesia viuuantur Episcopis.
V. De his qui timore ritus gentilium peregerunt.	XVI. De his qui irrationabiliter vixerint, aut qui cum pecudibus versantur.
VI. De his qui in locis idolorum manducauerunt.	XVII. De his qui alios ad antedicta peccata induxerint.
VII. De his qui frequenter idolis immolauerunt.	XVIII. De Episcopis qui ordinati non suscipiuntur, vel qui ad Episcopatum promoti sunt, nec recepti.
VIII. De his qui coacti vi idolis immolauerunt.	XIX. De his qui virginitatem profitentur, & qua sub sororis habitu cum aliquibus commorantur.
IX. De his qui aliis sacrificandi causam attulerunt.	
X. De diaconibus protestantibus, cum ordinantur, &c.	
XI. De desponsatis puellis, & ab aliis corruptis.	

XX. De adulteris & eorum pœnitentia, siue vir sit, an mulier.

XXI. De mulieribus quæ fornicatæ, partus suos necant.

XXII. De his qui volentes homicidium fecerunt.

XXIII. De his qui more gentilium viuunt.

XXIV. De eo qui sororem sponsæ suæ vitauit, vel virginum corruptionibus conscius fuit.

C A N O N E S.

I.

PRESBYTEROS qui immolauerunt, & postea certamen iterum inierunt, si hoc ipsum ex fide, & non aliquo argumento sibimet præparantes, egerunt, vt iterum teneri viderentur, aut tormentis subiici putarentur, tamquam inuiti: si ex fide ergo luctati sunt, & non ex compacto, ad ostentationem, vt caperentur, ipsi fecerunt: hos placuit honorem quidem sedis propriæ retinere: offerre autem illis, & sermonem ad populum facere, aut aliquibus sacerdotalibus officiis fungi, non liceat.

II.

Diaconos similiter qui immolauerunt, postea autem iterum reluctati sunt, illum quidem honorem habere oportet: cessare vero debent ab omni sacro ministerio, ita vt nec panem, nec calicem offerant, nec pronuntient: nisi forte aliqui Episcoporum conscius sint laboris eorum, & humilitatis, & mansuetudinis, & voluerint eis aliquid amplius tribuere, vel adimere. Penes ipsos ergo de his erit potestas.

III.

Qui fugientes timore persecutionis comprehensi sunt, vel a familiaribus, seu a domesticis traditi, vel bona propria amiserunt, vel sustinuerunt

tormenta, vel etiam carceribus inclusi sunt, & tamen proclamauerunt se esse Christianos; quin etiam, perseverante violentia, ad id usque perducti sunt, ut manus eorum apprehensas & violenter attractas super sacrificia imponerent, illis scilicet perseverantibus in fide, & Christianos se esse vociferantibus: hoc ergo quod eis inuitis, aliis cogentibus, contigit, si luctu & mœrore animi acerbè se ferre demonstrant, ipsique humili per bonam conuersationem habitu incedentes, dolere se id quod inuiti coacti sunt, doceant, hos tamquam inculpatores a communione non vetari. Si autem iam prohibiti sunt ab aliquibus a communione, maioris diligentiae & inquisitionis causa, aut per aliquorum ignorantiam, statim recipi oportet. Hoc autem obseruari conuenit & de clericis, & de laicis omnibus. Laicos sane, qui in similes necessitatis causas inciderunt, tamquam nihil peccauerint, maxime si eos probabilis vita commendet, ad ordinationem recipi placuit.

I V.

De his qui sacrificare coacti sunt, insuper in templis idolorum cœnauerunt, si qui eorum cum habitu cultiore ad templa perducti sunt, atque ibi, preciosiori veste adhuc mutata, cœnæ participes facti sunt idolorum, indifferenter sumentes omnia quæ fuerunt apposita: placuit eos inter audientes vno anno constitui, tribus autem aliis annis agere pœnitentiam: sed ex ipso triennio per biennium tantummodo orationi communicare, tertio autem anno reconciliari sacramentis.

V.

Quotquot autem ascenderunt templa cum veste lugubri, & recumbentes inter alios manducauerunt, flentes; si compleuerint pœnitentiam triennii temporis, sine oblatione suscipiantur ad communionem, id est, ut ipsi oblationem non offerant. Si autem perducti ad templa, non manducauerunt, biennio maneat in pœnitentia. Tertio vero anno communicent, sed sine oblatione, ut dictum est. In quarto autem anno perfectionem suam recipiant. Episcopum autem hanc habere licentiam oportet, ut perspecta singulorum conuersatione, normam regulamque conuersationis attribuat: id est, aut humanius agens, secundum vitæ modum, tempus alicui pœnitentiæ breuiet, aut etiam prolixius, quod correctione necessarium viderit, addat. Discutiatur autem omnium horum & præcedens vita, & posterior: & ita circa eos sacerdotalis se humanitas moderetur.

VI.

De his qui minis tantum cefferunt, aut bonorum ablatione, aut transportationis pœna deterriti
* sacrificauerunt, & nunc vsque non pœnituerunt, neque conuersi sunt; modo autem, id est, tempore huius Synodi se obtulerunt, conuersionis suæ consilium capientes: placuit eos vsque ad magnum diem inter audientes suscipi, ac pœnitentiam agere triennio, & post duos alios annos sine oblatione communicare, & ita demum sex annis peractis, ad perfectum peruenire. Quod si aliqui ante hoc Concilium suscepti sint ad pœnitentiam, ex illo tempore

* a fide
errauerunt.

imputabitur eis initium sexennii constituti. Quod si alicui horum quodlibet mortis periculum aut ex ægritudine, aut ex qualibet causa immineat, his communio propter viaticum suum non negabitur.

ANNO
CHRISTI
314.

VII.

De his qui festis diebus paganorum, in remotis locis eorum conuiujs interfuerunt, & suas nihilominus epulas ibidem portauerunt & comederunt: placuit, vt post biennii pœnitentiam suscipiantur, ita tamen, vt vtrum cum oblatione recipiendi sint, an ad solam communionem admitti debeant, vnusquisque Episcoporum examinet, vitæ eorum præteritæ ac præsentis habita consideratione.

VIII.

Hi autem qui secundo & tertio sacrificauerunt, vi coacti, quatuor annis sese ad pœnitentiam submittant, duobus autem alijs sine oblatione communicent, septimo anno perfectionem recepturi communionis.

IX.

Quotquot autem non solum a fide Dominica deuiarunt, sed etiam insurrexerunt in alios, & fratribus persuaferunt, & rei facti sunt persuasionis: hi per triennium quidem inter catechumenos habeantur, per aliud autem sexennium pœnitentiæ recipiant locum, alio vero anno, id est, decimo, communionem sine oblatione recipiant, vt completo decennio, perfectione fruantur. In eo autem ipso tempore etiam vita eorum & conuersatio consideranda est.

X.

Diaconi quicumque, cum ordinantur, si in ipsa ordinatione protestati sunt, dicentes velle se habere vxores, nec posse se continere; hi postea si ad nuptias venerint, maneat in ministerio, propterea quod his Episcopus licentiam dederit. Quicumque sane tacuerunt, & susceperunt manus impositionem, professi continentiam, si postea ad nuptias venerint, a ministerio vel clero cessare debent, laicam tantum recipientes communionem.

XI.

Desponsatas puellas, & postea ab aliis raptas, placuit erui & his reddi, quibus fuerant ante desponsatae, etiam si a raptoribus florem pudoris sui amisisse constiterit.

XII.

Eos qui ante baptismum sacrificauerunt, & postea baptismum consecuti sunt, placuit ad ordinem promoueri, tamquam ab omni crimine, lauari salutaris sanctificatione, purgatos.

XIII.

Vicariis Episcoporum, quos Græci * Chorepiscopos vocant, non licere vel diaconos ordinare: sed nec presbyteris ciuitatis, sine Episcopi præcepto, amplius aliquid imperare, vel sine auctoritate literarum eius in vnaquaque parochia aliquid agere.

Id est, Episcopos regionales seu rurales.

XIV.

De his qui in clero sunt presbyteri vel diaconi, & abstinent a carnibus, hoc placuit statui, vt non eas tamquam immundas contemnant, sed con-

tingant. A quibus quidem si se abstinere volunt, habeant potestatem; ita tamen, ut si quando cum oleribus coquuntur, eadem tamquam carnibus polluta non iudicent, sed ex his ad cibum assumant, quamvis a carnibus se abstineant. Quod si in tantum immundas & abominabiles iudicauerint, ut nec olera, quæ cum carnibus coquuntur, æstiment comedenda, tamquam non consentientes huic regulæ, cessare eos oportet & a ministerio & ordine suo. Si quis autem huic regulæ monitus non obdierit, sed carnes, ut dictum est, immundas & abominandas existimauerit, cessare debet ab ordine suo.

X V.

Si qua de rebus Ecclesiæ, cum Episcopus non est, presbyteri vendiderint; placuit, rescisso contractu, ad ius Ecclesiasticum reuocari. In iudicio autem erit Episcopi, si constitutum precium debeat recipi, necne: propter quod sæpe contingit, distractarum rerum reditus ampliolem summam pro dato precio reddidisse.

X V I.

Quotquot igitur ante vigesimum ætatis suæ annum tale crimen admiserint, quindecim annis in pœnitentia peractis, orationi tantum incipiant communicare: & quinquennium alterum in communionem orationis solius perdurantes, post vigesimum cum oblatione ad cõmunionem suscipiantur. Discutiatur autem & vita eorum, qualis fuerit tempore pœnitentiæ; & iuxta hanc, humanitatem consequantur. Quod si quis perseverantius abusus fuerit

hoc

hoc crimine, hic prolixius tempus, viginti annorum pœnitentiam, suscipiat. Qui vero exacta viginti annorum ætate, & vxores habentes, in hoc crimen inciderunt, post viginti & quinque annos pœnitentia acta, ad communionem orationum admittantur: in qua communionem orationum altero quinquennio perdurantes, ad plenam communionem cum oblatione suscipiantur. Quod si aliqui & vxores habentes, & excedentes quinquagesimum ætatis suæ annum, in hoc prolapsi sunt scelere, ad exitum tantum vitæ communionem mereantur.

XVII.

Hos eodem sane non solum leprosos crimine huiusmodi factos, sed & alios isto suo morbo replentes, placuit inter eos orare, qui tempestate iactantur, qui a nobis energumeni appellantur.

XVIII.

Si qui Episcopi suscepti non sunt a sua diœcesi, in qua fuerant denominati, & voluerint alias Ecclesias occupare, & vim facere Episcopis quos ibi inuenerint, seditiones excitando aduersus eos, hos segregari oportet. Quod si volunt in presbyteri honore in Ecclesia, vbi prius fuerant, residere, non repellantur a propria dignitate. Quod si etiam ibi seditiones concitare probantur Episcopis ibidem constitutis, segregari eos necesse est, & nihilominus presbyterii dignitate priuari.

XIX.

Quotquot virginitatem pollicitam præuaricati sunt, professione contempta, inter digamos, id est, qui ad secundas nuptias transferunt, haberi debe-

bunt. Virgines autem puellas, quæ tamquam forores cum nonnullis viris habitare volunt, ab eorum confortio prohibemus.

XX.

Si quis adulterium commiserit, septem annis in pœnitentia completis, perfectioni reddatur secundum pristinos gradus.

XXI.

De mulieribus quæ fornicantur, & partus suos necant; sed & de his quæ agunt secum, vt vtero conceptos excutiant, antiqua quidem definitio est, vsque ad exitum vitæ eas ab Ecclesia remoueri. Humanius autem nunc definimus, vt eis decem annorum tempus pœnitentiæ tribuatur.

XXII.

Qui voluntarie homicidium fecerint, ad pœnitentiam quidem iugiter se submittant. Circa exitum autem vitæ, communionem digni habeantur. Eos vero qui non voluntate, sed casu homicidium fecerint, prior quidem regula post septem annorum pœnitentiam communioni sociavit secundum gradus constitutos. Hæc vero humanior definitio, quinquennii tempus tribuit.

XXIII.

Qui auguria vel auspicia, siue somnia vel diuinationes quaslibet, secundum morem gentilium obseruant, aut in domos suas huiusmodi homines introducunt in exquirendis aliquibus arte malefica, aut vt domos suas lustrent; confessi, quinquennio pœnitentiam agant, secundum regulas antiquitus constitutas.

ANNO
CHRISTI
#14.

XXIV.

Si quis sponfam habens, forori eius forsitan intulerit ^{* violentiam,} vitium, eique inhæserit tamquam suæ: hac autem decepta, postea vxorem duxerit desponsatam: illa vero quæ vitium passa est, si forte necem sibi intulerit; omnes hi qui facti huius sunt conscii, decem annis in pœnitentiam redigantur, secundum Canones constitutos.

^m Nomina Episcoporum qui ad Ancyranam Synodum conuenerunt, & subscripserunt.

Vitalis Antiochenus Syriae Cœles.	Pacatianæ.
Agricolaus Cæsareæ Palæstinæ.	Sergianus Antiochiæ Pisidiæ, siue Cariæ.
Marcellus Ancyre Galatiæ primæ.	Epidaurus Pisidensis Pamphylia.
Lupus Tarsensis Ciliciæ.	Narcissus Neroniadis Ciliciæ.
^{* Arme- niz ma- ioris,} Basilus Amasenus * Hellepontis.	Leontius Cæsareensis Cappadociæ primæ.
Philadelphius Iuliopolis Galatiæ primæ.	Longinus Neocæsareensis Ponti Palemoniaci.
Eustolius Nicomediæ Bithyniæ.	Amphion Epiphaniæ Ciliciæ secundæ.
^{* Zelen- ensis} Heraclius * Zelenfis Armeniæ maioris.	Salamenus Germaniciæ Cœlesyriæ.
^{* Pisidia;} Petrus Iconiensis * Lycaoniæ.	Germanus Neapolis Palæstinæ.
Nunechius Laodiceæ Phrygiæ	

ⁿ CAPITVLA DVO ANCYRANI
Concilii, ex quodam libello sexdecim librorum
partialium desumpta, lib. 6. cap. 6.

De illo qui domino suo iubente homicidium fecerit.

SI quis liber (iubente domino suo) seruum eius occiderit, vt homicidium sponte commissum, pœniteat.

EX EODEM CONCILIO IVXTA EXEMPLAR
prædictum, lib. 6. cap. 7.

Vt Episcopi de parochiis suis sortilegos & maleficos expellant.

VT Episcopi eorumque ministri omnibus viribus elaborare studeant, vt perniciosam & a diabolo inuentissimū 4. 5.
Concil. Tom. 2. I ij